

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ)

Α΄ ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΛ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, θεωρείται αποδεκτή.)

ΘΕΜΑ 1 (μονάδες 35)

1^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Στο παρελθόν η μετανάστευση γινόταν για λόγους οικονομικούς και μορφωτικούς. Σταδιακά το φαινόμενο πήρε μόνιμο χαρακτήρα και οι περισσότεροι Έλληνες έμειναν στο εξωτερικό, με αποτέλεσμα μεγάλος αριθμός ηλικιωμένων ανθρώπων να μένουν μόνοι. Στο παρόν η κρίση δημιούργησε νέους μετανάστες. Το φαινόμενο οξύνθηκε, με αποτέλεσμα οι Έλληνες μετανάστες να αδυνατούν να αναλάβουν τη φροντίδα των ηλικιωμένων γονιών τους.

2^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Η εισαγωγή στο κείμενο 1 υπηρετεί τους στόχους του προλόγου. Εισάγει στο θέμα, καθώς με αφετηρία την περίπτωση του Τζ. Παπαδόπουλου (πραγματικό γεγονός) γίνεται λόγος για τη μετανάστευση των Ελλήνων στο εξωτερικό. Προβληματίζει για το ποιος θα αναλάβει τη φροντίδα των ηλικιωμένων γονιών τους και κεντρίζει το ενδιαφέρον του αναγνώστη. Επομένως, ο πρόλογος ανταποκρίνεται στους δύο κύριους στόχους που υπηρετεί στο κείμενο.

3^ο υποερώτημα (μονάδες 15)

1. α
2. γ
3. α
4. β
5. γ

ΘΕΜΑ 4 (μονάδες 15)

Το ποιητικό υποκείμενο βρίσκεται σε φορτισμένη κατάσταση και εκφράζεται με έντονο συναισθηματισμό (επανάληψη «παιδί μου»). Αναγνωρίζει τη μοναξιά που θα βιώσει λόγω της μετανάστευσης του παιδιού της, εντούτοις κάνει την πίκρα και τη στενοχώρια της ευχές («Τριανταφυλλένια η στράτα σου, κρινοσπαρμένοι οι δρόμοι, ν' ανθοβολούν και τα λιθάρια, διαμάντια σ' ό,τι αγγίζεις, το ποτήρι της χαράς ποτέ να μη στραγγίζεις...») που θα συντροφεύουν τον δρόμο του. Κατανοεί ότι η ξενιτιά μπορεί να φέρει λησμονιά για τους ανθρώπους που αφήνει πίσω -ακόμα και για την ίδια - αλλά επαναλαμβάνει ότι θα τον συγχωρέσει («συχωρεμένος να 'σαι, συχώρεση να δώσω»). Ωστόσο, ο λόγος της μεταστρέφεται και η ευχή γίνεται κατάρα («όπου κι αν πας, αγκάθια και τριβόλοι») καθώς δεν ανέχεται την πιθανότητα να προδώσει την πατρίδα του.

Ο/η μαθητής/τρια μπορεί να εκφράσει τα συναισθήματα και τις σκέψεις του/της, ανάλογα με την προσωπική τοποθέτηση που έχει στο ποίημα και την εντύπωση που του/της προκαλεί η ποιητική φωνή.